

Bezoekadres: Stadhuis
Coolsingel 40, Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Internet: www.rotterdam.nl

Van: Liselore Ooijen
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 21bb1381
Ons kenmerk: M2110-1380 – 22bb1637
Bijlage(n): 1

Onderwerp: Werken in de zorg

Datum: B&W 22 februari 2022

Aan de gemeenteraad

Onderwerp:

Werken in de zorg

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Zorginstellingen, onderwijs en gemeente werken al jaren intensief samen in de aanpak van de arbeidsmarktproblemen in de zorgsector, bijvoorbeeld via het Regionale Actieplan Aanpak Tekorten, in Rotterdam-Rijnmond RAAT+DAAD geheten. En dat is hard nodig, want de arbeidsmarktopgave is groot en urgent.

Eind 2019 is met het Leerwerkakkoord Zorg (LWA Zorg) een extra impuls gegeven aan de gezamenlijke aanpak. De huidige editie van RAAT loopt eind 2021 af.

Zorgaanbieders, onderwijsinstellingen – verenigd in de Rotterdamse Zorg – en de gemeente Rotterdam hebben daarom, mede op basis van een evaluatie van RAAT + DAAD en het LWA Zorg, nieuwe afspraken gemaakt voor de periode 2022 tot en met 2025. In deze brief wordt u geïnformeerd over het Regionale Actieplan Aanpak Tekort editie 3.0.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

In deze raadsinformatiebrief ontvangt u een afdoeningsvoorstel voor de motie 'Werken in de zorg' (21bb1381).

Toelichting:

Op 4 februari heeft uw raad de motie 'Werken in de zorg' (kenmerk 21bb1381) aangenomen. Op 1 juni jl. heeft u in de Voortgangsbrief RAAT en LWA Zorg (kenmerk 21bb007156) een tussenbericht ontvangen.

Met deze brief informeren wij u over de manier waarop vorm en inhoud gegeven wordt aan de voortzetting van de samenwerking tussen zorg, onderwijs en overheid en stellen wij voor de motie als afgedaan te beschouwen.

Aanleiding

Voldoende competente zorgprofessionals zijn cruciaal om te kunnen werken aan gezondheid en welzijn nu, straks en later. Er zijn grote personeelstekorten. De steeds complexere zorgvraag, grootstedelijke problematiek, maar ook mondige burgers en vergrijzing vragen steeds meer (van het) personeel. Tegelijk moeten zorguitgaven beheersbaar blijven.

Zorginstellingen, onderwijs en gemeente daarom werken al jaren samen in de aanpak van de arbeidsmarktproblemen in de zorgsector, bijvoorbeeld via het Regionale Actieplan Aanpak Tekorten, in Rotterdam-Rijnmond RAAT+DAAD geheten. Eind 2019 is daar met het LWA Zorg een extra impuls aan gegeven. De huidige editie van RAAT loopt eind 2021 af.

Evaluatie samenwerking in RAAT en LWA Zorg

In opdracht van het Bestuurlijk Platform Zorg heeft Bureau Bartels de lopende samenwerking in het kader van RAAT en LWA Zorg geëvalueerd. In dit bestuurlijk-strategisch overleg stemmen bestuurders namens zorginstellingen, onderwijs, Zorgkantoor en gemeente - onder voorzitterschap van de wethouder Volksgezondheid, Zorg, Ouderen en Sport - af over arbeidsmarktvraagstukken. Zoals gesteld, RAAT en LWA zorg zijn nadrukkelijk aan elkaar verbonden. Het Leerwerkakkoord loopt tot en met 2024. Uw raad is in december geïnformeerd over een (tussen)-evaluatie door Ecorys (21bb9158).

De bevindingen uit de evaluatie RAAT en LWA Zorg en die uit de evaluatie van het Leerwerkakkoord bieden aanknopingspunten voor het vormgeven van de toekomstige samenwerking. Wij nemen u graag mee in de conclusies en zenden u in de bijlage de rapportage.

De urgentie voor samenwerking met een actieve aanpak van de arbeidsmarktproblemen wordt breed gedeeld. Vrijwel alle geraadpleegde partijen ervaren de samenwerking binnen RAAT+DAAD en LWA Zorg als (zeer) waardevol. Ze beseffen goed dat de knelpunten op de arbeidsmarkt in de zorg alleen via kracht van het collectief effectief kunnen worden aangepakt. Ze hebben waardering voor het feit dat de gemeente zich verantwoordelijk voelt om zowel financieel als 'in kind' actief en concreet (met de subsidie Impuls RAAT en via LWA Zorg) bij te dragen. Hierdoor zijn initiatieven opgezet die anders - door alleen de zorg en het onderwijs - niet van de grond zouden zijn gekomen.

Wel ervaart men knelpunten in de vorm van een (te) complexe organisatiestructuur, te veel initiatieven en afstand tussen bestuurlijk niveau en werkvloer. Verder ziet men heldere en zinvolle doelen per pijler. De concrete bijdrage en verwachting bepalen richting de betrokken organisaties is een verbeterpunt. Het merendeel is tevreden met de resultaten.

Resultaten

De doelstellingen zijn grotendeels behaald. Instromen en opleiden (in LWA-termen respectievelijk weer-aan-het-werk en van-school-naar-werk) zijn verbeterd, op behoud (werk-naar-werk) blijven de resultaten achter.

Op 1 juni is uw raad al geïnformeerd over de voortgang op RAAT en LWA Zorg (kenmerk 21bb007156). Graag delen wij enkele kenmerkende activiteiten met u ter beeldvorming.

In Switch to Care worden zij-instromers via een verkort leerwerktraject opgeleid tot hbo Verpleegkundige. Een aantal zorginstellingen organiseert gezamenlijk, regionaal de werving, selectie en opleiding en biedt deelnemers een vast contract aan.

Ook de stagemonitor is onder de vlag van de samenwerking tot stand gekomen. Om de arbeidsmarkt tekorten zo klein mogelijk te houden is het van belang dat nieuwe instroom van medewerkers wordt gegenereerd door studenten op te leiden. Deze veilige, slimme, digitale monitor zorgt dat stagiaires en stageplaatsen in de regio in beeld zijn.

Jaarlijks nemen zo'n 50 professionals uit de zorgsector deel aan de Health Innovation School (HIS). Via lezingen, coaches en vooral intervisie leren ze over innovatie en samenwerking om impact te gaan maken voor een toekomstbestendige zorg.

Noemenswaardig is verder de uitbreiding van Welslagen, het succesvolle instroomproject om werkzoekenden werkfit te krijgen en via BBL te kwalificeren tot verzorgende. Komend jaar wordt dit uitgebreid met nog eens twee extra groepen van 25 deelnemers voor aanbieders in ouderenzorg. Een daarvan is gericht op de andere regiogemeenten. En recent is de webportal 'Ontdek de Rotterdamse zorg' beschikbaar gekomen. Deze biedt overzicht van de verschillende instroommogelijkheden voor werklozen, werknemers, zij-instromers en leerlingen plus informatie over de verschillende banen in de zorg, met video's om een goed beeld te geven.

Bouwstenen voor de toekomst

Het is onze nadrukkelijke ambitie om de tripartiete samenwerking voort te zetten op de drie huidige pijlers: toeleiden (weer-aan-het-werk), opleiden (van-school-naar-werk) en behouden (werk-naar-werk). Nut en noodzaak worden door alle betrokkenen onderschreven. De huidige partners zien een aantal verbeterpunten.

Zo zal verkend worden of de samenwerking – gefaseerd - uitgebreid kan worden, bijvoorbeeld met andere regiogemeenten. Nadrukkelijk wordt gekeken hoe bestaande, regionale gremia benut kunnen worden of wat daarvan geleerd kan worden. Dit past ook in de opgave om de organisatorische structuur efficiënter in te richten. DeRotterdamseZorg en gemeente zijn in gesprek om de bestuurlijke afstemming beter te stroomlijnen. Hierin wordt ook meegenomen hoe concretisering van DAAD goed geborgd kan worden en hoe resultaten en impact regionaal integraal gemonitord kunnen worden.

Op basis van een kritische blik naar wat echt werkt, wordt ingezet op versterking plus opschaling - boven het nieuw opzetten - van initiatieven. Dit vraagt zowel top-down als bottom-up bewegingen. DeRotterdamseZorg buigt zich over hoe de bestuurlijke plannen goed verbonden worden aan de medewerkers in het veld en vice versa. Er zijn al goede ervaringen met de zogenaamde RAAT-mannen/-vrouwen – als centraal aanspreekpunt per organisatie – en de OK-netwerken – voor regionaal uitwisselen en opleiden van OK-personeel. Ook de wisselwerking in communicatie wordt hierbij betrokken.

Voor het aanpakken van de arbeidsmarktproblemen in de zorgsector hebben gemeenten, zorginstellingen en onderwijs ook het Rijk hard nodig. In het coalitieakkoord verwoordt het nieuwe kabinet de ambitie dat werken in de zorg aantrekkelijker moet worden gemaakt. De coronacrisis heeft extra duidelijk gemaakt dat de nood heel hoog is.

Het kabinet wil de arbeidsmarktinfrastructuur en de samenwerking met gemeenten uitbreiden om de instroom en overstap naar tekortberoepen te ondersteunen. Wij werken hier graag aan mee.

RAAT 3.0

Nu werkt 1 op de 7 mensen in de zorg, in 2040 zou dat 1 op de 4 moeten zijn. Dat is onhaalbaar. Meer mensen toeleiden of opleiden richting de zorg blijft cruciaal maar kent grenzen. Dit vraagt om transitie: investeren in gezondheid en preventie, stimuleren en combineren van informele en formele zorg, optimaal gebruik van technologische en sociale innovaties, monitoren op afstand en efficiëntere organisatie van ketenzorg.

Zorgaanbieders, onderwijsinstellingen – verenigd in deRotterdamseZorg – en de gemeente Rotterdam hebben nieuwe afspraken gemaakt voor de periode 2022 tot en met 2025. In de nieuwe RAAT+DAAD periode ligt de focus op het behoud van zorgprofessionals door de zorgprofessional echt centraal te stellen in de regio Rijnmond. De reeds ingezette acties op de andere pijlers - toeleiden en opleiden - worden onverminderd doorgezet om de resultaten minimaal op hetzelfde niveau te houden. Deze thema's hangen samen en zijn belangrijk om te komen tot duurzame oplossingen voor de personeelstekorten.

Het doel dat de samenwerkende partijen met RAAT+DAAD na streven is om het regionale arbeidsmarkt tekort in 2025 naar 0 te brengen. De samenwerkende partijen willen dit realiseren door te werken aan de volgende drie opgaven:

- 25% minder uitstroom uit de sector in 2025;
- 25% minder verzuim in 2025;
- 25% meer zorgproductiviteit door sociale en technologische innovatie in 2025.

Deze worden uitgewerkt in concrete doelstellingen in drie actielijnen. 'Veerkrachtige medewerkers', 'modern werkgeverschap, met aandacht, zeggenschap en waardering' en 'ruimte voor werken, leren en innoveren'.

Het is evident dat met RAAT niet alle uitdagingen opgelost gaan worden. Voor een toekomstbestendige zorg moeten prioriteiten gesteld worden, mogelijk ook in afbakening en volume. Er zal een dialoog opgestart moeten worden om te komen tot gedragen politieke en maatschappelijke keuzes.

Vormgeven samenwerking

Het Regionale Actieplan Aanpak Tekort editie 3.0 stelt de ambitie en de leidraad voor de inzet van zorginstellingen, onderwijs en overheid. DeRotterdamseZorg geeft met haar jaarplannen invulling aan RAAT met concrete activiteiten door de sector. De activiteiten die gezamenlijk regionaal opgepakt worden, hebben het label Leerwerkakkoord Zorg. De organisaties die aangesloten zijn, tekenen hun individuele bijdrage in via DAAD. RAAT+DAAD is daarmee de optelsom van collectieve – zowel sectorale als tripartiete - activiteiten en de individuele bijdragen.

De arbeidsmarktopgave is groot en urgent. Er is regionale coördinatie nodig om te verbinden, verder te innoveren en waar nodig op te schalen. In de regio Rotterdam-Rijnmond is deRotterdamseZorg – met 32 aangesloten zorg- en onderwijsinstellingen – het aangewezen aanspreekpunt voor arbeidsmarktvragestukken namens de sector.

Het ligt dan ook in de lijn om de investeringen voor het oplossen van de arbeidsmarktknelpunten en de daarvoor benodigde transitie via hen te laten verlopen. In de toekomstige samenwerking worden de genoemde verbeterpunten doorgevoerd.

Daarbij wordt nadrukkelijk de samenloop gezocht met gemeentelijke doelstellingen – zoals programma's in het sociale domein, informele zorg, gezondheidsbevordering en ketensamenwerking in de wijk. Zorg, onderwijs en overheid willen gezamenlijk het maatschappelijke debat met de burgers en stakeholders in de regio stimuleren om eenieder te betrekken en op te roepen een bijdrage te leveren. Dit draagt bij aan de transitie voor een toekomstbestendige zorg waar zorgprofessionals werken vanuit vakmanschap, maatwerk en het principe van positieve gezondheid voor cliënten, hun naasten en samenwerking tussen professionals.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Resultaten boeken vraagt een stevige fysieke en digitale infrastructuur met verbindingen op lokaal, wijk, regionaal, sectoraal en landelijk niveau. Om daarbij voldoende regel- en innovatieruimte te garanderen, moet verder worden geïnvesteerd. Ook in de komende jaren is denk- en doekracht in de regio nodig voor organisatie, ontwikkeling, kennisdeling via lerende netwerken en opschalen van best practices. De kosten hiervoor komen voor rekening van de zorgorganisaties en het onderwijs. De afgelopen collegeperiode is aanvullend daarop een impulssubsidie van € 500.000 per jaar beschikbaar gesteld. De activiteiten worden zo gericht mogelijk en zo dicht mogelijk bij of zelfs binnen de zorginstellingen georganiseerd. Dat alles in combinatie met een gedegen monitoring – om te bepalen wat werkt en verder gedeeld en opgeschaald moet worden - vraagt een blijvende investering in capaciteit.

Met zorgorganisaties, onderwijs en gemeente is er een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een toereikende zorgarbeidsmarkt en continuïteit van zorg voor alle burgers in de regio Rijnmond. Wij adviseren daarom om ook in de komende collegeperiode financiële middelen te blijven reserveren voor de continuering van de gezamenlijke arbeidsmarktaanpak. Voor 2022 zijn de middelen reeds vrijgemaakt.

Tot slot

Met het continueren van de samenwerking tussen de gemeente en haar partners op het gebied van zorg en onderwijs en het doorvoeren van de genoemde verbeterpunten, wordt er ook de komende jaren extra inzet gepleegd op het toeleiden, opleiden en behouden ten bate van de zorg. Dit wordt versterkt door de inzet van Leerwerkakkoorden hier nadrukkelijk bij te betrekken. De krapte op de arbeidsmarkt blijft echter een groot aandachtspunt voor de komende jaren, op zowel gemeentelijke, regionaal als landelijk niveau.

Op 27 januari 2022 lanceerden zorg, onderwijs en gemeente RAAT 3.0 op de nieuwjaarsbijeenkomst (k)LINKT. Wij beschouwen dit als het feestelijk startschot voor de gezamenlijke aanpak van de arbeidsmarkt vraagstukken in de zorg voor de komende vier jaar.

Hierbij stellen wij voor de motie 'Werken in de zorg' (kenmerk 21bb1381) als afgedaan te beschouwen.

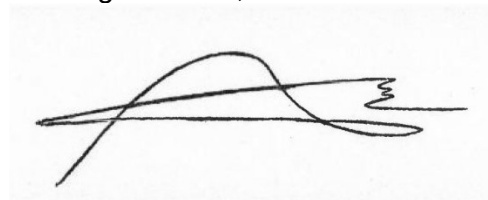
Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' followed by a smaller 'J.M.' and a final flourish.

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A handwritten signature in black ink, featuring a long, sweeping horizontal stroke with a small 'A' and 'B' and a final flourish.

A. Aboutaleb

Bijlage(n):
Evaluatie RAAT + DAAD & LWA Zorg